

Enighet genom styrka

Kommunikén från mötet mellan Truman och Attlee ger — särskilt i sin nu föreliggande fullständiga form — ett intryck av att världens främsta fria stater i stort sett är eniga både om syften för framtiden och om hållningen i dagens kris. Då de båda statsledarna förklarar att "det finns ingen meningsskiljaktighet oss emellan i fråga om naturen av det hot för vilket våra stater är utsatta eller de politiska principer som måste följas för att övervinna detta hot" tvivlar man inte på att de verkligen känner sig företrädare en gemensam linje. Viktigt är också betonet av att båda staterna skall öka sin militära styrka så snabbt som möjligt och genom vapenproduktion och samorganisation sätta de till Atlantpakten anslutna länderna i stånd att effektivt försvara sig. Den starka inriktning på Västeuropas försvar som därmed antyds skall emellertid inte leda till reträtt i Östasien; särskilt understryks att man skall fortsätta att söka utföra det "uppdrag" som Förenta nationerna anvisat i Korea. I varje fall måste den punkten innebära att Sydkorea inte skall uppges utan fortsatt kamp.

På vissa punkter är emellertid den "överenskommelse" som träffats oklar eller motsägelsefull; på andra punkter visar ordalagen direkt eller indirekt att man inte kommit överens. Tvetydigheten framträder starkast då det å ena sidan förklaras "att det får inte vara någon tanke på eftergiftspolitik (appeasement) eller belöning av aggression", å andra sidan sägs att man skall "söka göra slut på striderna genom förhandlingar". Rimligen kan inte en uppgörelse i godo komma till stånd utan eftergifter, och det beror på högst subjektiva bedömanden om dylika eftergifter mera generellt skall betecknas med det efter München nedsättande ordet eftergiftspolitik. Varför dessa formuleringar valts är uppenbart: man vill ställa den

särskilt i USA tydliga oron för "appeasement" och samtidigt tillfredsställa den särskilt i England starka önskan om en snabb och fredlig lösning genom kompromiss.

Beträffande det kommunistiska Kinas inträde i Förenta nationerna är tvisten mellan England och USA klart uttalad. England, som redan erkänt Maos regering, har därmed också godtagit tanken på dess representation i FN. USA har intagit en motsatt ståndpunkt och måste naturligtvis i dagens läge upprätthålla den. Men man torde kunna utgå från att till de eftergifter som USA eventuellt får göra för att vinna fred i Korea hör ett frånträdande av denna ståndpunkt och ett oförbehållsamt erkännande av den faktiskt härskande kinesiska regeringen. Därför ställes det underliga och irrationella i FN:s nuvarande läge i bjärt belysning genom tvisten kring Kinas intagande i organisationen. Denna organisation har till uppgift att hindra krig, att inskrida mot hot eller brott mot freden, och de anslutna staterna lovar att fredligt bilägga tvister — nu kan man vänta sig att det kommunistiska Kina genom att framgångsrikt bryta freden tilltvingar sig en plats bland världens "fredsälskande" stater.

En redan känd, men genom kommunikén blott antydd, motsättning föreligger i fråga om Formosa. Ett slags lösning har vunnits genom den ständigt använda frasen om att "fredliga medel" bör begagnas och att "freden och säkerheten" bör tillgodoses samt genom förklaringen att frågans upptagande i FN kan väntas bli av värde. Någon rätt för FN att avgöra i saken hävdas alltså inte, vilket efter all sannolikhet visar att USA inte velat avstå från sin självständiga beslutanderätt. Ett slags kompromiss framträder också i formuleringen om atombomben. För att lugna den västeuropeiska opinion som

önskar att detta yttersta stridsmedel skall brukas blott till de fria europeiska staternas försvar har Truman uttryckt den självfallna förhoppningen att världsläget "aldrig skall påkalla ett bruk av atombomben". Han har vidare "till premiärministern uttalat att det är hans önskan att alltid hålla premiärministern underrättad om de förhållanden som kan medföra en förändring i situationen". Här har närmast den amerikanska ståndpunkten segtrat. England har inte fått något "veto" mot atombombning; den amerikanske presidenten har inte ens ovillkorligen lovat att meddela den engelska regeringen om ett tilltänkt bruk av atombomben.

Det väsentliga är att den förhållning mellan England och USA som man på många håll befarade för en vecka sedan inte har inträtt, att tvärtom i hu-

vudsak enighet deklarerats. Men denna enighet beror inte i grunden på förklaringar eller överenskommelser. Den beror inte heller på om USA i alla hänseenden för en politik som gillas i Västeuropa. Enighetens centrala förutsättning är att USA genom sin styrka ger världens fria folk en känsla av tillit och skydd.aktionen till Sydkoreas hjälp är formellt en FN-aktion, i realiteten bygger den åtminstone till nittio procent på amerikanska insatser. Så är det överallt i världen — kärnan i FN, i Atlantpakten, i det panamerikanska hjälpavtalet, i de asiatiska staternas vilja till motstånd mot kommunismen är USA:s makt. Om denna makt bevaras och begagnas som hittills, är en fortsatt sammanhållning möjlig — amerikanskt nederlag och amerikansk eftergiftspolitik betyder däremot defaivism i den fria världen.